

 Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

Temaer (<https://www.historie-online.dk/temaer-9>)

(/)
HistorieLab (<https://www.historie-online.dk/historielab>)

Arkiv (<https://www.historie-online.dk/arkiv>)

Bliv medlem (<https://www.historie-online.dk/bliv-medlem>)

 (/) > **Romaner** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner>)

> **Bøger** (<https://www.historie-online.dk/boger>) > **Anmeldelser** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)

> **De begunstigede**

De begunstigede

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 459

Del artikel:

(<https://www.facebook.com/sharer/sharer>.

u=[https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-begunstigede)

online.dk/boger/anmeldelser-

5-5/romaner/de-

begunstigede)

([https://twitter.com/home?](https://twitter.com/home?status=)

status=. Aktiviteten kan ses

på <https://www.historie->

[online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-)

[5-5/romaner/de-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-)

[begunstigede](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-begunstigede)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-begunstigede&title=)

[mini=true&url=https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-begunstigede&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-begunstigede&title=)

[5-5/romaner/de-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-begunstigede&title=)

[begunstigede&title=\)](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-begunstigede&title=)

Georg Lett

De begunstigede.

Historisk roman. Hovedland. 299,95 kr.

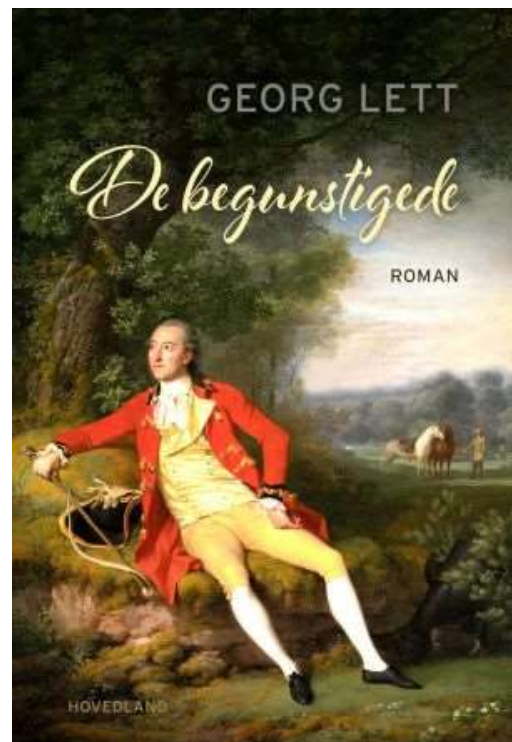
Af Jytte Kjær Schou

En meget velfortalt og atmosfærefyldt historisk roman om to godsejeres stræben efter at blive optaget i adelsstanden.

Forfatteren er en højt profileret advokat, der sent i livet har byttet den tørre jura ud med fiktionens brogede verden. Han debuterede i 2022 med romanen "En uendelig affære". Handlingen i "De begunstigede" er henlagt til 1700-tallet, og man mærker, at forfatteren har en solid historisk baggrundsviden, når han beskriver forskellige miljøer og inddrager de udenrigspolitiske forhold med krigstrusler og krige. Det er en kollektiv roman med både historiske og fiktive personer, men det er især de to fiktive personer, Morten og Elisabeth, vi følger.

Det danske samfund er præget af stor social ulighed. De nederste samfundslag med hårdt arbejdende fæstebønder og tjenestefolk er en forudsætning for de øverste samfundslag, men det er de begunstigede, romanen handler om. De kan behandle deres undergivne efter forgodtbefindende i et dobbeltmoralsk og hyklerisk samfund, hvor der gælder forskellige spilleregler for de forskellige samfundslag, og hvor kvinden er underlagt manden. Handlingen udspiller sig i Tyskland, Danmark, Norge og Frankrig. Forfatteren er en levende fortæller, der giver en atmosfærefyldt beskrivelse af de forskellige miljøer med overdådige palæer og solide godser. Også blandt de velbjærgede gælder det om at klatre op ad den sociale rangstige med alle de midler, man har til rådighed. Det er det miljø, der former Elisabeth og Morten.

Elisabeth stammer fra en rig hamburgsk købmandsslægt, og hendes liv er fuld af omvæltninger. Fra en idyllisk barndom på et sjællandsk gods til en slavelignende tilværelse hos en strengt pietistisk onkel i Bergen til et gyldent bur i et arrangeret ægteskab med en meget ældre amtmand og en tilværelse i de fornemste kredse i Paris. Hun kaster sig ud i en hed affære med en karismatisk greve i den naive tro, at det kan føre til

et lykkeligt ægteskab. Det forhindrer samfundets konventioner, men en ældre veninde belærer hende om, at man da sagtens kan have affærer, bare man holder facaden. Desillusioneret vender hun tilbage til sit gods i Danmark, hvor hun bliver Mortens nabo.

Morten bliver betragtet som en opkomling, fordi hans far var en bonde, der med flid og skarp forretningsans arbejdede sig op til at blive godsejer. Morten ejer ikke faderes sans for forretninger, og da hans økonomi halter, foretager han en hasarderet satsning med en kornhandel, der bringer ham på fallittens rand. Hans tilværelse kompliceres yderligere, da han besvangrer en ung tjenestepige, der i desperation sætter sit barn ud i skoven. Retssagen mod den stakkels pige er et tydeligt eksempel på, at alle ikke er lige for loven. Mens Morten som godsejer intet risikerer, må pigen betale den ultimative pris. Ydermere er retssagen en ren skueproces, da det er den enevældige, lunefulde konge, der træffer den endelige afgørelse.

Elisabeth har lært at begå sig som kvinde i livets hårde skole, og hun bruger sit køn til at manipulere mændene. Med kvindeligt lokker hun den svage Morten til at gifte sig med hende som et rent og skært forretningsanliggende. Hun har en betydelig formue, og med en sammenlægning af deres jorder har de en chance for at blive optaget i adelsstanden. Endnu vigtigere for Elisabeth er, at ægteskabet giver hende en respektabel facade, bag hvilken hun kan udfolde sig frit.

Det er både en underholdende og indsigtfuld roman. Morten og Elisabeths livsforløb er fængslende fortalt på baggrund af samfundsforholdene på den tid. Målt med nutidens alen er hverken Morten eller Elisabeth særligt sympatiske, men de er et produkt af deres tid, deres stand og deres køn.

[Historie-online.dk, den 21. august 2024]

SE RELATEREDE ARTIKLER

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/romaner/de-uvaerdige>)

Museumsnumre 91 - Hilde og tøjrepæl

Ole Mortensøn fortæller om husdyr, der blev tøjret

(<https://www.historie-online.dk/temaer-9/artikler-51-51/museumsnumre/museumsnumre-91-hilde-og-toejrepael>)